

Ämne: Teknik

Årskurs: 5

Tema: Introduktion till teknik

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Betygskriterium E	Betygskriterium C
Teknikens roll i samhället och vardagen.	Eleven kan ge exempel på enkla tekniska lösningar och deras funktion.	Eleven kan förklara hur några tekniska lösningar fungerar och deras användning i vardagen.

Källa: [Lgr22, Teknik, Åk 4-6]

Lärarledda instruktioner

Vad är teknik? (10 min)

- Förklara vad ordet "teknik" innebär.
- Ge exempel på teknik i vår vardag.
- Diskutera varför teknik är viktigt för oss.
- Visa olika bilder på tekniska lösningar.
- Samtala om hur teknik underlättar vardagen.

Teknik i vardagen (10 min)

- Lista tekniska saker eleverna använder dagligen.
- Jämför gamla och nya tekniska lösningar.
- Diskutera skillnaderna och varför utveckling sker.
- Gruppdiskussion om vilka tekniska verktyg de tycker är viktiga.
- Beskriv kort vad en teknisk lösning kan vara.

Teknikens påverkan på samhället (10 min)

- Ge exempel på hur teknik förändrat samhället.
- Diskutera möjligheter och utmaningar med teknik.
- Berätta om några viktiga uppfinningar.
- Ge utrymme för elevfrågor och funderingar.
- Reflektera kring teknikens roll i framtiden.

Praktisk övning - identifiera teknik (15 min)

- Dela in elever i grupper.

- Ge dem bilder/verktyg att identifiera tekniska lösningar.
- Diskutera hur sakerna används och varför.
- Sammanfatta gruppdiskussionerna i helklass.
- Uppmuntra elever att ge egna exempel.

Sammanfattning och reflektion (5 min)

- Sammanfatta vad teknik är och dess betydelse.
- Fråga elever vad de lärt sig.
- Ge tips på hur de kan se teknik hemma och i skolan.
- Avsluta med att ge en kort skrivuppgift eller pratuppgift.
- Dela ut eventuellt informationsmaterial eller bilder.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Definition av teknik:** Teknik är metoder och verktyg som människor använder för att lösa problem eller förenkla vardagliga uppgifter. Ofta missuppfattas teknik som enbart maskiner, men det inkluderar även system och processer.
- **Teknik i vardagen:** Exempel som mobiltelefoner, cyklar, hushållsapparater och kläder. Elever kan tro att teknik bara är avancerade maskiner, men allt från enkla redskap är teknik.
- **Teknikens funktion:** Förstå att tekniska lösningar finns för att underlätta, effektivisera eller skapa nya möjligheter. Felanvändning eller dålig design kan leda till problem.
- **Teknikutveckling:** Teknik förändras över tid och påverkar hur människor lever, arbetar och kommunicerar. Teknik kan vara gammal eller modern, och det finns många exempel på utveckling och innovation.
- **Teknik och samhälle:** Teknik påverkar samhället ekonomiskt, miljömässigt och socialt. Det kan bidra till förbättrad livskvalitet men också medföra nya utmaningar som kräver etiska överväganden.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Teknik	Användning av metoder, verktyg och system för praktiska ändamål.	Från grekiskans "technē" som betyder konst eller hantverk.
Uppfinning	Ny teknisk lösning eller produkt som förbättrar något.	Från fornsvenskans "finna", att finna något nytt.

Ord	Förklaring	Etymologi
Konstruktion	Byggande eller skapande av tekniska lösningar eller strukturer.	Latinskt ursprung från "constructio" som betyder uppbyggnad.
Innovation	Nytänkande och utveckling av nya idéer eller produkter.	Från latinets "innovare", att förnya.
Energi	Förmåga att utföra arbete eller skapa rörelse, ofta i tekniska sammanhang.	Från grekiskans "energeia" som betyder verksamhet eller kraft.

Diskussionsfrågor

1. Teknik finns överallt i våra liv, men vad händer om vi förlorar en viktig teknisk lösning, till exempel elektricitet eller vattenledning? Hur skulle vår vardag påverkas och vad skulle vara svårt att klara sig utan?
2. Tänk om en uppfinning som kan förändra världen uppfanns - men den kan användas både för gott och för ont. Hur ska vi avgöra när det är rätt att använda tekniken och när det kan vara farligt?
3. Hur kan vi använda teknik på ett sätt som är bra för miljön? Kan vi alltid lita på att ny teknik löser problem eller kan den ibland skapa nya?
4. På vilka sätt tror du teknik kommer att förändras i framtiden? Vilka nya tekniska lösningar hoppas du på, och hur tror du att de kan påverka oss?

Aktivitet

Eleverna delas in i små grupper och får i uppgift att hitta och ta bilder på olika tekniska föremål i skolan eller utomhus. Därefter presenterar grupperna sina fynd och sammanfattar varför de anser att föremålen är exempel på teknik. Diskussionen leds av läraren som ställer frågor kring föremålens funktion, material och betydelse i vardagen. Aktiviteten avslutas med att eleverna tillsammans skapar en plansch eller digital presentation med bilder och texter om teknik i deras närmiljö. Detta stärker både förståelse och samarbetsförmåga, samt gör det möjligt att använda materialet vid senare lektioner.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad betyder ordet teknik?	Teknik är användningen av metoder och verktyg för att lösa praktiska problem.
Ge två exempel på teknik i vardagen.	Mobiltelefon och cykel är exempel på teknik i vardagen.
Varför är teknik viktigt för människor?	Teknik underlättar vardagslivet och hjälper oss att lösa problem effektivt.

Fråga	Svar
Hur kan teknik förändra samhället?	Teknik kan göra livet bättre och enklare men kan också skapa nya utmaningar.
Vad är en uppfinning?	En uppfinning är en ny teknisk lösning eller produkt som förbättrar något.
Hur ändras tekniken över tid?	Teknik utvecklas och förbättras kontinuerligt genom nya idéer och innovationer.
Ge ett exempel på en teknisk konstruktion.	En bro eller en stol är exempel på tekniska konstruktioner.
Vad kan hända om teknik används fel?	Felaktig användning kan göra att tekniken slutar fungera eller skadar människor och miljö.
Vilken roll har tekniken för miljön?	Teknik kan hjälpa miljön men kan också orsaka problem om den inte används hållbart.
Vad gör du för att lära dig mer om teknik?	Jag tittar på tekniska saker i vardagen och ställer frågor för att förstå hur de fungerar.

Citat

"Technique is the practical application of knowledge, especially in a particular area." — Leonardo da Vinci, 1500-talet

- Detta citat belyser teknik som mer än bara maskiner, utan som en tillämpning av kunskap och kreativitet, vilket är centralt för en introduktionslektion i teknik.

"The human spirit must prevail over technology." — Albert Einstein, 1940-talet

- Citatet påminner oss om att teknik ska tjänstgöra människan och att vi måste vara medvetna om hur vi använder den, en viktig aspekt att diskutera med elever om teknikens påverkan.

Tags: [Lektion](#)